

**LIETUVOS RESPUBLIKOS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS
EKSPLOATAVIMO NUTRAUKIMO ĮSTATYMO NR. VIII-1661 PAKEITIMO
ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIO UŽ VALSTYBĖS TURTO
NAUDOJIMĄ PATIKĖJIMO TEISE ĮSTATYMO NR. IX-2332 3 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO TURTO
MOKESČIO ĮSTATYMO NR. X-233 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMO 2002 M. GEGUŽĖS 30 D. NUTARIMO NR. IX-912 „DĖL REZERVINIO
(STABILIZAVIMO) FONDO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Teisės aktų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo įstatymo Nr. VIII-1661 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise įstatymo Nr. IX-2332 3 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų (toliau kartu – Įstatymų projektai) ir Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. IX-912 „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto (toliau – Seimo nutarimo projektas) rengimą paskatino siekis valstybės įmonę Ignalinos atominę elektrinę (toliau – įmonė) pertvarkyti į uždarąją akcinę bendrovę ir sudaryti teisinės prielaidas efektyviau valdyti įmonės veiklą po pertvarkos, diegti geriausią įmonių valdysenos praktiką.

Atkreiptinas dėmesys, kad pertvarkius įmonę į uždarąją akcinę bendrovę, jos valdymo organai įgaus daugiau pareigų ir atsakomybės, bus pagerinta įmonės veiklos kontrolė. Šiuo metu svarbiausių su įmonės valdymu susijusių sprendimų dalis – įmonės veiklos strategijos tvirtinimas, rodiklių nustatymas, išlaidų sąmatų tvirtinimas, generalinio direktoriaus skyrimas ir atšaukimas, darbo sutarties su juo sąlygų nustatymas, valdybos narių rinkimas ir atšaukimas, valdymo organų veiklos vertinimas – įgyvendinama įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančiosios institucijos Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos. Tai lemia, kad įmonės kolegialiam valdymo organui (valdybai) tenka mažesnė atsakomybė už įmonės veiklos rezultatus ir tai gali turėti įtakos valdybos įsitraukimui į įmonės veiklą, tai yra įmonės veiklos valdymo veiksmingumui. Po įmonės pertvarkymo išvardytos Energetikos ministerijos vykdomos funkcijos ir atsakomybės bus paskirstytos tarp bendrovės valdybos ir (ar) stebėtojų tarybos (bendrovės kolegialaus priežiūros organo) ir akcininkų susirinkimo. Tai leis efektyviau valdyti įmonės veiklos rizikas, sumažinti galimą politinę įtaką įmonės veiklai svarbių sprendimų priėmimui ir užtikrinti įmonės veiklos veiksmingesnį valdymą¹. Tokiu būdu bus įgyvendinta Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos rekomendacija² įvykdyti valstybės, kaip valstybės įmonės savininko, ir valstybės, kaip ūkinės veiklos reguliavimo formuotojo ir ūkio plėtros skatintojo, atliekamų funkcijų atskyrimą.

---

¹ Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija viena iš esminių 2008 metų pasaulinės ekonomikos krizės priežasčių laikydama netinkamą juridinių asmenų valdymą ir rizikos įvertinimą, 2009–2010 metais atliktame tyrime nurodė, kad finansų krizę, be kita ko, padėtų įveikti juridinių asmenų valdymo reforma. Siekiant ateityje išvengti ekonominių krizių ir sušvelninti jų pasekmes, ši tarptautinė organizacija pasiūlė aiškiai apibrėžti juridinio asmens valdymo organų teisinį statusą, funkcijas bei atsakomybę. (*Corporate Governance and the Financial Crisis. Conclusions and Emerging Good Practices to Enhance Implementation of the Principles*, nuoroda <http://www.oecd.org/dataoecd/53/62/44679170.pdf> .

² 2018 m. EBPO ataskaita apie įmonių valdymą Lietuvoje, 109 psl., nuoroda <https://eimin.lrv.lt/uploads/eimin/documents/files/Corporate-Governance-in-Lithuania%20-%20Final%202018.pdf>.

Pertvarkant įmonę į uždarają akcinę bendrovę neketinama keisti įmonės, įtrauktos į pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą³, veiklos, tai yra atsižvelgiant į įmonei Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo 10 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalimi deleguotas valstybės funkcijas, įmonės pagrindinės veiklos liks:

1. saugus Ignalinos atominės elektrinės (toliau – IAE) eksploatavimo nutraukimo darbų vykdymas;

2. saugus Lietuvos teritorijoje esančių ir susidarysiančių radioaktyviųjų atliekų tvarkymas.

Šios pagrindinės veiklos toliau bus vykdomos vadovaujantis Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 3 straipsnyje ir Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo 3 straipsnyje nustatytais pagrindiniais branduolinės saugos ir fizinės saugos užtikrinimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo principais ir tokiais planavimo dokumentais: Galutiniu Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo planu, kurio aktuali redakcija patvirtinta Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2020 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. 1-248 „Dėl Galutinio Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo plano patvirtinimo“ (toliau – GENP), ir 2021–2030 metų branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo plėtos programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. vasario 3 d. nutarimu Nr. 76 „Dėl 2021–2030 metų branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo plėtos programos patvirtinimo“.

Įvertinant tai, kad daugiau kaip 80 procentų lėšų, reikalingų išvardyti pagrindinei įmonės veiklai vykdyti, skiria Europos Komisija (toliau – EK), keldama sąlygas finansavimui gauti, ir siekiant įmonės finansinio stabilumo po pertvarkymo, Seimo nutarimo projektu siūloma išbraukti iš Rezervinio (stabilizavimo) fondo pajamų šaltinių lėšas, gautas už įmonės parduotą turtą, kurios gali būti naudojamos tik radioaktyviųjų atliekų giluminiam atliekynui (toliau – giluminis atliekynas) įrengti ir radioaktyviosioms atliekoms tvarkyti. Šį pasiūlymą lemia trys priežastys.

Visų pirma, pastebėtina, kad EK finansavimas skiriamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos stojimo į Europos Sąjungą sutarties⁴ protokolu Nr. 4 dėl Ignalinos atominės elektrinės Lietuvoje, pagal kurį Lietuva prisiėmė įsipareigojimą galutinai sustabdyti IAE eksploatavimą, o Europos Sąjunga (toliau – ES) pripažino, kad IAE eksploatavimo nutraukimas yra išskirtinė šalies dydžio ir ekonominio pajėgumo neatitinkanti finansinė našta Lietuvai ir įsipareigojo skirti adekvačią papildomą finansinę paramą Lietuvos pastangoms nutraukti IAE eksploatavimą. Šiuo metu ES įmonės darbuotojų darbo užmokesčiui skirtos paramos lėšos naudojamos sutartyje nurodytos Ignalinos programos tikslams, tarp kurių nėra radioaktyviųjų atliekų giluminio atliekyno įrengimo ir su atliekyno eksploatavimu ir jo uždarymu susijusių tikslų, pasiekti. EK tikisi, kad įmonės darbuotojų pastangomis gautos pajamos atliekant IAE galutinio sustabdymo ir eksploatavimo nutraukimo darbus bus naudojamos šiems darbams užbaigti. Todėl, skirdama lėšas IAE eksploatavimui nutraukti, EK jau keletą metų dotacijos sutartyse kelia sąlygą, kad paramos gavėjui – įmonei pardavus materialųjį ir nematerialųjį turtą, kurį įmonė įgijo panaudojusi dotaciją, gautos pajamos už jį turi būti toliau naudojamos IAE eksploatavimui nutraukti, ir jos nebus laikomos nacionaliniu ar kitokio šaltinio finansavimu pagal Ignalinos programos išsamiąsias įgyvendinimo procedūras.

³ Vadovaujantis Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 1 priedu, įmonė yra įtraukta į pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą, nes vienintelė Lietuvos teritorijoje vykdo esančių branduolinės energetikos objektų statybą, eksploatavimą ir eksploatavimo nutraukimą.

⁴ Belgijos Karalystės, Danijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos, Airijos, Italijos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Nyderlandų Karalystės, Austrijos Respublikos, Portugalijos Respublikos, Suomijos Respublikos, Švedijos Karalystės, Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės (Europos Sąjungos valstybių narių) ir Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos, Slovakijos Respublikos sutartis dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo į Europos Sąjungą.

Taip pat manytina, kad sprendimas paimti iš įmonės jos gautas pajamas už parduotą turtą – pagrindinį įmonės pajamų šaltinį, ypač neįvertinus (neatėmus) patirtų išlaidų šioms pajamoms gauti (pvz., per 2021 metus ir 2022 metus susidarė atitinkamai 553 976 eurų ir 221 101 euro nuostolis, susijęs su įmonės patirtomis turto pardavimo sąnaudomis), yra neteisingas ir sudarantis prielaidas įmonės veiklos nuostoliui susidaryti ir kiekvienais metais jį didinti. Dėl šios priežasties gali kilti grėsmė įmonės veiklos tęstinumui užtikrinti, nes nepriėmus Seimo nutarimo projekto, po įmonės pertvarkymo visuotinis akcininkų susirinkimas turės priimti sprendimą padengti bendrovės nuostolius papildomais akcininkų įnašais arba priimti sprendimą sumažinti įstatinį kapitalą, kaip numatyta Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme. Visuotiniam akcininkų susirinkimui nepriėmus sprendimo sumažinti įstatinį kapitalą arba padengti nuostolius akcininkų įnašais ar priėmus tokį sprendimą, tačiau neatkūrus nuosavo kapitalo iki 1/2 įstatuose nurodyto įstatinio kapitalo dydžio, visuotinis akcininkų susirinkimas turės svarstyti klausimą dėl bendrovės pertvarkymo į kitą juridinį asmenį (jei bendrovė bus pripažinta nemoki ji negalės būti pertvarkoma) arba bendrovės likvidavimo (Akcinių bendrovių įstatymo 59 straipsnio 11 dalis).

Pagrindinio pajamų šaltinio atėmimas iš įmonės taip pat kliudys jai ilguoju laikotarpiu pradėti ir plėtoti komercinę veiklą, kuri sudarytų pagrindą įmonės ateičiai po IAE eksploatavimo nutraukimo pabaigos, nes įmonė neturės pajamų, kurias galės investuoti į komercinės veiklos organizavimą ir plėtrą. Šios veiklos kryptis apimtų naujų ekspertinių paslaugų teikimo procesą, kylantį iš specifinių įmonės darbuotojų kompetencijų, kurios gali būti patrauklios tarptautinėje branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo rinkoje.

Prognozuojama, kad pajamos už įmonės parduotą turtą, esant metalo laužo kainai ne mažiau kaip 200 eurų už toną, 2024–2026 metais galėtų būti apie 1,28 mln. eurų per metus. Pažymėtina, kad, įmonei tęsiant Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo veiklą, nuo 2026 metų planuojami radioaktyviomis medžiagomis užterštų įrenginių ir statinių išmontavimo darbai, tai yra neužteršto parduotino turto kiekis mažės, atitinkamai mažės gautinos pajamos už jo pardavimą.

Lėšos, gautos už parduotą įmonės turtą, niekada nebuvo laikomos pagrindiniu giluminio atliekyno įrengimo, jo eksploatavimo ir uždarymo finansavimo šaltiniu. Atsižvelgiant į preliminarą giluminio atliekyno įrengimo Lietuvoje projekto kainą (2 520 mln. eurų⁵, infliacijos lygis nevertintas), projekto vidutinis metinis finansavimo poreikis iki 2078 metų yra apie 49 mln. eurų. Pažymėtina, kad dėl giluminio atliekyno įrengimui reikalingos informacijos trūkumo 2005 metais atliktas projekto išlaidų įvertinimas neatitinka šių dienų realijų ir pagrįstas Švedijos giluminio atliekyno koncepcija, kuri pagal Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos pateiktą informaciją negali būti pritaikyta Lietuvos teritorijoje.

Todėl 2023 m. gegužės 10 d. įmonė, kaip giluminio atliekyno įrengimo projekto vykdytoja, ir SKB International pasirašė sutartį dėl giluminio atliekyno įrengimo projekto veiksmų plano ir grafiko parengimo ir kainos (kainos dedamųjų, vertinimo pagrindo, reikšmingų prielaidų) nustatymo paslaugos atlikimo 2024 m. Be to, 2024 m. planuojama paskelbti viešąjį pirkimą pasiūlymams dėl papildomų Rezervinio (stabilizavimo) fondo pajamų šaltinių ir optimizuoto giluminio atliekyno įrengimo projekto finansavimo modelio bei jo peržiūros parengti. Tokiu būdu siekiama užtikrinti 2021–2030 metų branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo plėtros programos⁶ priemonės „Galutinai sutvarkyti ilgaamžes radioaktyvias atliekas“ finansavimą.

⁵ Giluminio atliekyno įrengimo kaina nustatyta vadovaujantis 2005 metais Švedijos (Swedish Nuclear Fuel and Waste Management Co įmonės (SKB) ir Lietuvos ekspertų atliktu pirminiu giluminio atliekyno, įrengto kristalinėse uolienose, Lietuvoje išlaidų įvertinimu ir 2016 metais Lietuvos energetikos instituto ir UAB „Grota“ patikslintu įvertinimu.

⁶ 2021–2030 metų branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo plėtros programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. vasario 3 d. nutarimu Nr. 76 „Dėl 2021–2030 metų branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo plėtros programos patvirtinimo“.

Atsižvelgiant į tai, kad pertvarkius įmonę į uždarają akcinę bendrovę ji toliau tęs specialiųjų įpareigojimų⁷ vykdymą, šiuo metu įmonės valdomą iki Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo pabaigos (iki 2038 m.) griautiną, išmontuotiną turtą, įskaitant radioaktyviosiomis medžiagomis užterštą išmontuotiną turtą, netikslinga investuoti į uždarają akcinę bendrovę. Vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 10 straipsnio 2 dalimi, kurioje numatoma galimybė specialiuose įstatymuose nustatyti subjektus, galinčius valstybei nuosavybės teise priklausančią turtą valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, siūloma šį griautiną ir išmontuotiną turtą palikti bendrovei valdyti patikėjimo teise. Bendrovės teisių dėl šio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo apribojimai – *uždaroji akcinė bendrovė Ignalinos atominė elektrinė negalės patikėjimo teise valdomo, naudojamo ir disponuojamo valstybės turto įkeisti ar kitaip suvaržyti daiktines teises į jį, juo garantuoti, laiduoti ar kitu būdu juo užtikrinti savo ir kitų asmenų prievolių įvykdymą, į šį turtą negalės būti nukreiptas išieškojimas pagal bendrovės prievoles, įskaitant prievoles, atsiradusias valdant, naudojant patikėjimo teise valdomą turtą ir disponuojant juo*, – numatyti Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo įstatymo Nr. VIII-1661 pakeitimo įstatymo projekte. Atsižvelgiant į tai, kad uždarajai akcinei bendrovei Ignalinos atominei elektrinei norima palikti teisę toliau valdyti, patikėjimo teise tik valstybei priklausančią ir GENP numatytą griauti ir išmontuoti turtą ir disponuoti juo, siūloma šią teisę nustatyti tik viename valstybines funkcijas bendrovei numatančiame Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo įstatymo Nr. VIII-1661 pakeitimo įstatymo projekte.

Taip pat nurodytame projekte siūloma leisti uždarajai akcinei bendrovei Ignalinos atominei elektrinei *Vyriausybės nustatyta tvarka priimti sprendimus dėl nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti pripažinto valstybei nuosavybės teise priklausančio ir uždarosios akcinės bendrovės Ignalinos atominės elektrinės patikėjimo teise valdomo, naudojamo ir disponuojamo turto nurašymo*. Šiuo pasiūlymu siekiama neapsunkinti bendrovės pagrindinės veiklos vykdymo, nes iki Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo pabaigos turės būti nurašytas visas jos patikėjimo teise valdomas, naudojamas ir disponuojamas valstybės turtas. Šiuo metu įmonė, norėdama nurašyti turtą, priklausomai nuo likutinės turto vertės turi gauti išankstinį Energetikos ministerijos sutikimą nurašyti turtą arba turi būti priimtas Vyriausybės sprendimas dėl jo nurašymo. Nuo 2004 metų nebuvo atvejų, kada įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančioji institucija arba Vyriausybė atsisakytų nurašyti Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimui nutraukti reikalingą nugriauti ir išmontuoti turtą, todėl laikoma, kad įmonėje įdiegtas trijų gynybos linijų modelis užtikrina (suteikia patikimumą) tinkamą turto nurašymo procedūrų vykdymą. Per paskutinius trejus metus įmonė nurašė kelis tūkstančius turto vienetų, išardė juos ir pardavė viešuosiuose aukcionuose 40 335 vnt. trumpalaikio turto ir 52 vnt. ilgalaikio turto.

Jei griautinas ir išmontuotinas turtas būtų perduotas uždarajai akcinei bendrovei Ignalinos atominei elektrinei valdyti patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį, tai, norint jį pripažinti nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti, jį parduoti arba nurašyti, išardyti ir likviduoti, būtų privaloma šį turtą grąžinti valstybės institucijai, įstaigai ar centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, sudariusiam patikėjimo sutartį⁸, kad jis galėtų atlikti nurodytus veiksmus. Tai ne tik prisidėtų prie neefektyvaus valstybės turto valdymo organizavimo, papildomų valstybės biudžeto išlaidų, bet ir prieštarautų Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo nuostatoms, jei šis turtas būtų užterštas radioaktyviosiomis medžiagomis, nes tokį turtą gali valdyti tik Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos išduotą licenciją turintis subjektas. Vadovaujantis nurodytu įstatymu ir branduolinės saugos reikalavimais valstybės institucijai, įstaigai ar centralizuotai valdomo

⁷ Vadovaujantis Valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių vykdomų specialiųjų įpareigojimų sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2021 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 4-193 „Dėl valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių vykdomų specialiųjų įpareigojimų sąrašo patvirtinimo“, 27 punktu, įmonei nustatytas vienas specialusis įpareigojimas, apimantis pagrindinę jos veiklą – branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimas ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymas.

⁸ Vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 26 straipsnio 4 dalimi.

valstybės turto valdytojui, sudariusiam patikėjimo sutartį, nebūtų galima ir tikslinga išduoti minėtą licenciją.

Siekiant užtikrinti, kad pajamos, bendrovės gautos pardavus valstybės patikėjimo teise valdomą, naudojamą ir disponuojamą turtą, būtų toliau naudojamos viešajam interesui tenkinti, Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo įstatymo Nr. VIII-1661 pakeitimo įstatymo projekte siūloma lėšas, gautas pardavus nereikalingą arba netinkamą (negalimą) naudoti uždarosios akcinės bendrovės Ignalinos atominės elektrinės patikėjimo teise valdomą turtą, išskyrus valstybės nekilnojamąjį turtą, atskaičius jo saugojimo ir pardavimo išlaidas, skirti įstatymų uždarajai akcinei bendrovei Ignalinos atominei elektrinei priskirtoms valstybinėms funkcijoms įgyvendinti.

Vykdamas įmonės pertvarkymą ir atliekant įmonės turto vertinimo procedūras, tikimasi, kad įmonė savo finansinėse ataskaitose tiksliau atspindės valstybės valdomą turtą, kas leis jį parodyti valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje. Be kita ko, Energetikos ministerijos, kaip savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos, sprendime pertvarkyti įmonę⁹ bus nurodyta, kokia teise (nuosavybės ir (ar) patikėjimo) įmonės turtą valdys, naudos ir juo disponuos uždaroji akcinė bendrovė, į kurią pertvarkoma įmonė, po pertvarkymo veiksiančios uždarosios akcinės bendrovės įstatinio kapitalo dydis.

Atkreiptinas dėmesys, kad įmonės vykdoma pagrindinė veikla negeneruoja teigiamų pinigų srautų (jos vykdoma komercinė veikla sudaro nereikšmingą veiklos dalį) ir yra orientuota į viešąjį interesą tenkinančią valstybės ir tarptautinės paramos lėšomis finansuojamą veiklą – Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimą ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymą, kurios metu bus likviduojama didelė dalis įmonės šiuo metu valdomo turto. Po IAE eksploatavimo nutraukimo (po 2038 m.), turto didžioji dalis, kurią preliminarai planuojama investuoti į uždarąją akcinę bendrovę Ignalinos atominę elektrinę, negalės būti parduota ar kitaip realizuota, tai yra turtas iš esmės bus nelikvidus. Planuojamą investuoti nekilnojamąjį turtą daugiausia sudarys radioaktyviosiomis medžiagomis užteršti radioaktyviųjų atliekų tvarkymo kompleksai, radioaktyviųjų atliekų saugyklos, atliekynas kartu su juose sumontuotais ir jiems prižiūrėti skirtais įrenginiais, statiniais, keliais, inžineriniais tinklais ir susisiekimo komunikacijomis, taip pat keli administraciniai, archyvo ir valgyklos pastatai su jų inžineriniais tinklais ir susisiekimo komunikacijomis. Šis nekilnojamasis turtas yra branduolinės energetikos objektų (radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įrenginių, įskaitant saugyklas ir atliekyną) sanitarinės apsaugos zonose, kuriose ribojama veikla, nesusijusi su branduolinės energetikos objektų statyba, eksploatavimu, eksploatavimo nutraukimu, radioaktyviųjų atliekų tvarkymu ir transportavimu. Atsižvelgiant į po IAE eksploatavimo nutraukimo likšančių branduolinės energetikos objektų eksploatavimo, eksploatavimo nutraukimo, atliekynų priežiūros laikotarpį, *pavyzdžiui, panaudoto branduolinio kuro saugyklos (B1) eksploatavimas numatytas iki 2067 m., kelių buferinių atliekų saugyklų eksploatavimo nutraukimas numatytas po 2040 m., apie 2040 m. uždaryto labai mažai radioaktyviųjų atliekų atliekyno aktyvios institucinės priežiūros laikotarpis apims 30 metų, o pasyvios dar 70 metų, apie 2040 m. uždaryto mažai ir vidutiniškai radioaktyviųjų trumpaamžių atliekų paviršinio atliekyno aktyvi priežiūra turės būti užtikrinta apie 100 m., o pasyvi – dar 200 m., giluminio radioaktyviųjų atliekų atliekyno statyba turės būti baigta apie 2067 m., įmonės teritorijoje įrengta infrastruktūra negalės būti naudojama kitiems tikslams, nesusijusiems su branduolinės energetikos objektų veikla. Įvertinant anksčiau pateiktus argumentus ir tai, kad uždarosios akcinės bendrovės Ignalinos atominės elektrinės nekilnojamasis turtas bus naudojamas socialinei, o ne finansinei naudai gauti, siūloma leisti bendrovei nemokėti nekilnojamojo turto mokesčio.*

Jei būtų priimtas sprendimas uždarajai akcinei bendrovei Ignalinos atominei elektrinei mokėti nekilnojamojo turto mokestį, tai jis, atsižvelgiant į Nekilnojamojo turto registro duomenis (šiuo metu planuojamo investuoti turto vertė yra 17 226 271 euras), būtų nuo 86 131,36 iki 516 788,13 euro (šiuo metu nekilnojamojo turto mokesčio tarifas yra nuo 0,5 iki 3 proc.). Konkretų nekilnojamojo

⁹ Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 10 punktu ir 19 straipsnio 3 dalimi, sprendimą dėl įmonės pertvarkymo į uždarąją akcinę bendrovę priima įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančioji institucija, tai yra Energetikos ministerija.

turto mokesčio tarifą nustatytą Visagino savivaldybės taryba. Šiam mokesčiui sumokėti būtų prašoma valstybės biudžeto lėšų.

Iki energetikos ministro sprendimo dėl įmonės pertvarkymo priėmimo planuojama išanalizuoti ir įvertinti nepriklausomo vertintojo parengtos įmonės valdomo turto vertinimo ataskaitos duomenis ir valstybės galimybes priimti finansinius išipareigojimus dėl įmonės valdomų branduolinės energetikos objektų priežiūros ir dalies jų eksploatavimo nutraukimo finansavimo, taip pat įvertinti investuotino turto poveikį pertvarkytos įmonės veiklos finansiniam rezultatui trumpalaikėje ir ilgalaikėje perspektyvoje. Po šio įvertinimo bus patikslintas investuotino į pertvarkytos įmonės įstatinį kapitalą turto sąrašas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 7 straipsnio 2 dalimi ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 23 straipsnio 4 dalimi, Energetikos ministerija, prieš priimdama sprendimą pertvarkyti įmonę, kreipsis į Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisiją ir Vyriausybę su prašymu pritarti ir sutikti pertvarkyti įmonę. Energetikos ministerijos sprendime pertvarkyti įmonę, be kita ko, bus nustatytas naujos bendrovės akcininkas ir informacija apie bendrovės akcijų neplatinimą.

Pabaigus įmonės pertvarkymą, vieninteliu bendrovės akcininku planuojama palikti Lietuvos Respubliką. Akcininko turtines ir neturtines teises ir pareigas įgyvendinančia institucija planuojama paskirti Energetikos ministeriją. Bendrovės akcijas neplanuojama platinti ir jomis prekiauti. Atsižvelgiant į pateiktą informaciją ir 2019 m. atliktos konsultacinės paslaugos rezultatus¹⁰, ketinama įmonę pertvarkyti į **uždarąją** akcinę bendrovę. Valstybė, būdama vienintelė uždarosios akcinės bendrovės akcininkė, išlaikys šios akcinės bendrovės kontrolę per visuotiniam akcininkų susirinkimui priskiriamą kompetenciją, viešasis interesas taip pat bus užtikrinamas per specialiuosius įpareigojimus.

Pastebėtina, kad Energetikos ministerija, siekianti ir toliau derėtis dėl ES paramos Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimui nutraukti¹¹, informavo EK apie ketinimą pertvarkyti įmonę ir apie tai, kad įmonės pertvarkymo metu neplanuojama perleisti viso ar dalies jos turto privačiam subjektui, taip pat neketinama įmonės reorganizuoti arba leisti į ją investuoti privačiam subjektui norint gauti pajamų. Prieštaravimų įmonės pertvarkymui iš EK negauta.

Priėmus Įstatymų projektus ir pertvarkius įmonę nuo 2025 m. sausio 1 d. tarp Energetikos ministerijos reguliavimo srities valstybės valdomų įmonių neliks įmonių, turinčių valstybės įmonės teisinę formą, tai leis įgyvendinti išipareigojimą Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai peržiūrėti valstybės valdomų įmonių teises formas ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo 2022 m. rugpjūčio 24 d. pasitarimo sprendimu (protokolo Nr. 30 1 klausimas) patvirtinto Valstybės valdomų įmonių pertvarkos ir valdymo centralizavimo priemonių plano nuostatas.

Vadovaujantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“, 140 punktu, Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 13 straipsnio, Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 10 straipsnio, Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 24 straipsnio ir Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatymo Nr. X-1231 17 straipsnio pakeitimus planuojama atlikti pirmą kartą keičiant minėtus teisės aktus dėl su įmonės teisinės formos keitimu nesusijusių priežasčių.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo (toliau – Papildomų garantijų įstatymas) 1 straipsniu ir 2 straipsnio 5 dalimi, šis įstatymas nustato įmonės darbuotojų, priimtų į

¹⁰ 2019 m. liepos 15 d. advokatų kontoros TGS Baltic atlikta teisinė analizė „Dėl valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės galimo pertvarkymo į kitą juridinio asmens teisinę formą“.

¹¹ Vadovaujantis GENP, Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo darbų pabaiga yra 2038 m.

darbą įmonėje iki Vyriausybės sprendimo dėl IAE antrojo bloko sustabdymo datos įsigaliojimo¹² ir atleidžiamų arba atleistų iš darbo įmonėje dėl jos pirmojo ir antrojo blokų eksploatavimo užbaigimo, ir šių asmenų šeimos narių papildomas užimtumo ir socialines garantijas. IAE pirmojo ir antrojo blokų eksploatavimo užbaigimo data yra Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos išduotos licencijos eksploatuoti IAE antrąjį bloką galiojimo panaikinimo data. Įmonė planuoja užbaigti pirmojo ir antrojo bloko eksploatavimą, tai yra panaikinti IAE antrojo bloko eksploatavimo licenciją 2024 metų birželio mėnesį. Nuo nurodytos licencijos panaikinimo datos Papildomų garantijų įstatymo nuostatos taps neaktualiomis. Todėl Papildomų garantijų įstatymo pavadinimo ir 1 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 16 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektai nerengiami ir neteikiami svarstyti ir tvirtinti.

2. Įstatymų ir Seimo nutarimo projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektus ir Seimo nutarimo projektą parengė Energetikos ministerijos Branduolinės energetikos politikos grupė (vadovė Asta Žalnieriūtė, tel. 8 670 50 214, el. p. asta.zalnieriute@enmin.lt, tiesioginė rengėja – patarėja Patricija Ceiko, tel. 8 645 06 578, el. p. patricija.ceiko@enmin.lt).

3. Šiuo metu galiojantis Įstatymų ir Seimo nutarimo projektuose aptartų teisinių santykių reglamentavimas

Visas valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės turtas yra valstybei nuosavybės teise priklausantis turtas, kurį įmonė valdo, naudoja ir disponuoja juo patikėjimo teise.

Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise įstatymo 3 straipsnyje valstybės įmonei Ignalinos atominei elektrinei leista nemokėti mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise.

Seimo nutarimo projektu valstybės įmonei Ignalinos atominei elektrinei pavesta į Rezervinį (stabilizavimo) fondą pervesti lėšas, gautas už įmonės parduotą turtą.

4. Siūlomos naujos teisinio reglamentavimo nuostatos ir laukiami teigiami rezultatai

Dėl Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise įstatymo Nr. IX-2332 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto.

Atsižvelgiant į tai, kad po įmonės pertvarkymo į uždarają akcinę bendrovę iš esmės nebus keičiamas esamas teisinis reguliavimas, siūloma patikslinti keičiamo įstatymo nuostatą, paliekant uždarajai akcinei bendrovei Ignalinos atominei elektrinei teisę nemokėti mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise.

Dėl Lietuvos Respublikos Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo įstatymo Nr. VIII-1661 pakeitimo įstatymo projekto ir Seimo nutarimo projekto.

Siūloma leisti uždarajai akcinei bendrovei Ignalinos atominei elektrinei patikėjimo teise valdyti, naudoti valstybės ilgalaikį ir trumpalaikį materialųjį turtą, kuris nebus investuotas į šią bendrovę nustatant (formuojant) įstatinį kapitalą, ir disponuoti juo. Taip pat nustatyti patikėjimo teise valdomo turto naudojimo ir disponavimo juo apribojimus: neleisti, kad į šį turtą būtų nukreipiamas išieškojimas pagal uždarnosios akcinės bendrovės prievoles, įskaitant prievoles, atsiradusias valdant, naudojant patikėjimo teise valdomą turtą ir disponuojant juo; neleisti pertvarkyti įmonei įkeisti turto ar kitaip suvaržyti daiktines teises į jį, juo garantuoti, laiduoti ar kitu būdu juo užtikrinti savo ir kitų asmenų prievolių įvykdymą.

Siekiant efektyvesnio Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo metu išmontuotino, griautino, radioaktyviosiomis medžiagomis užteršto turto valdymo, siūloma leisti uždarajai akcinei bendrovei Ignalinos atominei elektrinei Vyriausybės nustatyta tvarka priimti sprendimus dėl jos patikėjimo teise valdomo, naudojamo ir disponuojamo turto nurašymo.

¹²Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 4 d. nutarimas Nr. 1448 „Dėl valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės antrojo bloko sustabdymo“ įsigaliojo 2009 m. lapkričio 13 d.

Lėšos, gautos pardavus nereikalingą arba netinkamą (negalimą) naudoti pertvarkytos įmonės patikėjimo teise valdomą turtą, išskyrus valstybės nekilnojamąjį turtą, atskaičius jo saugojimo ir pardavimo išlaidas, būtų skiriamos įstatymų uždarajai akcinei bendrovei Ignalinos atominei elektrinei priskirtoms valstybinėms funkcijoms įgyvendinti.

Seimo nutarimo projektu siūloma leisti įmonei palikti lėšas, gautas už įmonės parduotą turtą, tai yra atsisakyti papildyti jomis Rezervinį (stabilizavimo) fondą.

Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 7 straipsnio pakeitimo įstatymo.

Atsižvelgiant į planuojamo investuoti į uždarąją akcinę bendrovę Ignalinos atominę elektrinę formuojančio įstatinį kapitalą turto sudėtį, jo naudojimo paskirtį, laikotarpį ir likvidumą, siūloma leisti uždarajai akcinei bendrovei Ignalinos atominei elektrinei nemokėti nekilnojamojo turto mokesčio.

Priėmus nurodytus projektus, didės įmonės pajamingumas, bus sudarytos prielaidos išvengti įmonės veiklos nuostolio ir jį didinti vykdant įmonės pagrindines funkcijas. Papildomas pajamų šaltinis prisidės prie įmonės veiklos tęstinumo užtikrinimo.

Siūlomo naujo teisinio reglamentavimo teigiami rezultatai pateikti šio aiškinamojo rašto 1 dalyje.

Atsižvelgiant į būtinus atlikti veiksmus pertvarkai įvykdyti (įmonės turto vertinimas, dokumentų, susijusių su įmonės pertvarkymu, derinimas su institucijomis ir Komisija, Vyriausybės ir Energetikos ministerijos sprendimai ir kt.), siūlomas teikiamų Įstatymų ir Seimo nutarimo projektų įsigaliojimo terminas – 2025 m. sausio 1 d.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant Įstatymų ir Seimo nutarimo projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Numatomos teigiamos teisinio reguliavimo pasekmės aptartos šio aiškinamojo rašto 1 dalyje. Priėmus Įstatymų ir Seimo nutarimo projektus, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Įstatymų ir Seimo nutarimo projektų įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymų ir Seimo nutarimo projektai kriminogeninei situacijai ir korupcijai neigiamos įtakos neturės.

7. Įstatymų ir Seimo nutarimo projektų įgyvendinimo įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymų ir Seimo nutarimo projektų priėmimas neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Ar Įstatymų ir Seimo nutarimo projektų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymų ir Seimo nutarimo projektais siūlomos nuostatos neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Įstatymų projektus, priimti naujų įstatymų, keisti ar pripažinti netekusiais galios jau galiojančių įstatymų nereikės.

10. Įstatymų ir Seimo nutarimo projektų rengimas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos ir Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, įstatymo projekto sąvokų ir jas įvardijančių terminų įvertinimas Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų ir Seimo nutarimo projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Įstatymų projektuose nepateikiama sąvokų ir nėra sąvokas įvardijančių terminų, todėl Įstatymų projektai nevertintini Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Įstatymų ir Seimo nutarimo projektų atitiktis Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei

Įstatymų projektai ir Seimo nutarimo projektas neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei.

12. Įstatymų ir Seimo nutarimo projektams įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai – kas ir kada juos turėtų priimti

Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2024 m. gruodžio 31 d. turi priimti nutarimą „Dėl sutikimo pertvarkyti valstybės įmonę Ignalinos atominę elektrinę į uždarają akcinę bendrovę ir valstybės turto investavimo“.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2024 m. gruodžio 31 d. turi pakeisti:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimą Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“;

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. vasario 3 d. nutarimą Nr. 76 „Dėl 2021–2030 metų branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo plėtros programos patvirtinimo“;

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimą Nr. 1052 „Dėl Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo“;

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. gruodžio 11 d. nutarimą Nr. 1252 „Dėl bendrų viešojo sektoriaus finansų valdymo informacinių sistemų ir jų naudojimo“;

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. vasario 11 d. nutarimą Nr. 86 „Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos nuostatų patvirtinimo“;

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. sausio 3 d. nutarimą Nr. 27 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo įgyvendinimo saugiojo valstybinio duomenų perdavimo tinklo valdymo srityje“;

7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimą Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“;

8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. rugpjūčio 26 d. nutarimą Nr. 924 „Dėl Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės energetikos įrenginių ir jų dalių, teisės aktų nustatyta tvarka pripažintų nereikalingais arba netinkamais (negalimais) naudoti, kurių nepavyko parduoti viešojo prekių aukciono būdu, pardavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

9. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 13 d. nutarimą Nr. 224 „Dėl Valstybinės reikšmės ir rizikos objektų, kurių apsaugai ir gynybai nuo galimų teroristinių antpuolių gali būti panaudota kariuomenė, sąrašo patvirtinimo“;

10. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. liepos 8 d. nutarimą Nr. 722 „Dėl valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo energetikos srityje veikiančiose valstybės įmonėse, akcinėse bendrovėse ir uždarosiose akcinėse bendrovėse ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. 1449 „Dėl valstybės įmonės Vilniaus mazuto saugyklos ir valstybės įmonės Subačiaus kuro bazės reorganizavimo“ pakeitimo“;

11. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 9 d. nutarimą Nr. 1136 „Dėl Komisijos Nacionalinės energetikos strategijos nuostatų, susijusių su Ignalinos atominė elektrine, įgyvendinimui koordinuoti sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“;

12. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 13 d. nutarimą Nr. 370 „Dėl Viešojo saugumo plėtos 2015–2025 metų programos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“.

13. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. spalio 19 d. nutarimą Nr. 1250 „Dėl Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Lietuvos Respublikos energetikos ministras iki 2024 m. gruodžio 31 d. turi priimti:

1. Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymą „Dėl valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės pertvarkymo į uždarają akcinę bendrovę“;

2. Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymą „Dėl uždarosios akcinės bendrovės Ignalinos atominės elektrinės įstatų patvirtinimo“.

Lietuvos Respublikos energetikos ministras iki 2024 m. gruodžio 31 d. turi pakeisti:

1. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2022 m. liepos 12 d. įsakymą Nr. 1-218 „Dėl 2021–2030 metų branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo plėtos programos pažangos priemonės Nr. 03-002-06-09-03 „Vykdyti radioaktyviųjų atliekų pagrindinį ir galutinį apdorojimą ir užtikrinti visų radioaktyviųjų atliekų saugojimą“ aprašo patvirtinimo“;

2. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2022 m. liepos 12 d. įsakymą Nr. 1-219 „Dėl 2021–2030 metų branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo plėtos programos pažangos priemonės Nr. 03-002-06-09-02 „Atlikti radioaktyviųjų atliekų pradinį apdorojimą“ aprašo patvirtinimo“;

3. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymą Nr. 1-204 „Dėl 2021–2030 metų branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo plėtos programos pažangos priemonės Nr. 03-002-06-09-01 „Išmontuoti branduolinės energetikos objektus“ aprašo patvirtinimo“;

4. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2022 m. birželio 10 d. įsakymą Nr. 1-186 „Dėl valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės radioaktyviųjų atliekų tvarkymo paslaugų tarifų patvirtinimo“;

5. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2022 m. birželio 10 d. įsakymą Nr. 1-189 „Dėl 2021–2030 metų branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo plėtos programos pažangos priemonės Nr. 03-002-06-09-06 „Sukurti smulkiųjų radioaktyviųjų atliekų darytojų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo po 2038 metų modelį“ aprašo patvirtinimo“;

6. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2022 m. birželio 3 d. įsakymą Nr. 1-184 „Dėl 2021–2030 metų branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo plėtos programos pažangos priemonės Nr. 03-002-06-09-04 „Galutinai sutvarkyti labai mažai, mažai ir vidutiniškai radioaktyvias atliekas“ aprašo patvirtinimo“;

7. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2021 m. balandžio 30 d. įsakymą Nr. 1-100 „Dėl 2021–2030 metų branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo plėtos programos pažangos priemonės įgyvendinimo aprašo ir lėšų, reikalingų branduolinių energetikos objektų eksploatavimui nutraukti ir radioaktyviosioms atliekoms tvarkyti, poreikio 2021–2038 metams sąrašo patvirtinimo“;

8. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2019 m. sausio 15 d. įsakymą Nr. 1-9 „Dėl Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių energetikos įmonių ir nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčios energetikos infrastruktūros fizinės ir veiklos apsaugos reikalavimų patvirtinimo“;

9. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2019 m. lapkričio 13 d. įsakymą Nr. 1-293 „Dėl Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės fizinės saugos komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“;

10. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. sausio 19 d. įsakymą Nr. 1-12 „Dėl valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės nematerialiojo turto ir ilgalaikio materialiojo turto – kilnojamųjų daiktų nurašymo“;

11. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2022 m. liepos 8 d. įsakymą Nr. 1-213 „Dėl valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės trumpalaikio turto nurašymo“;

12. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2018 m. balandžio 16 d. įsakymą Nr. 1-116 „Dėl valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės vadovo – generalinio direktoriaus pareigybės nuostatų patvirtinimo“;

13. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2020 m. lapkričio 25 d. įsakymą Nr. 1-386 „Dėl lėšų, gautų už valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės parduotą turtą, pervedimo“.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministras iki 2024 m. gruodžio 31 d. turi pakeisti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. sausio 31 d. įsakymą Nr. D1-24 „Dėl Europos Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje 2021–2025 m. laikotarpiu dalyvaujančių veiklos vykdytojų sąrašo patvirtinimo“.

Lietuvos Respublikos finansų ministras iki 2024 m. gruodžio 31 d. turi pakeisti Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. lapkričio 13 d. įsakymą Nr. 1K-273 „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo valdymo“.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymų projektams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Sprendimui dėl įmonės pertvarkymo priimti reikės atlikti įmonės turto vertinimą. Šios paslaugos kaina yra apie 270 tūkst. eurų.

Preliminariai kitos išlaidos pertvarkai pasirengti (informacinių sistemų pokyčiai, iškabų pakeitimas, kt. išlaidos) įmonei kainuos apie 50 tūkst. eurų.

Planuojama išlaidas, susijusias su įmonės pertvarkymu, padengti įmonės nuosavomis lėšomis.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminių žodžių, kurių reikia Įstatymų projektams ir Seimo nutarimo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, nėra.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Papildomi Įstatymų projektų ir Seimo nutarimo projekto pagrindimai ir paaiškinimai nėra reikalingi.